

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1905.

Andra Kammaren.

N:o 1.

I enlighet med § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen sammanträdde Andra Kammaren till lagtima möte här i hufvudstaden i den uti Riksdagens hus för kammaren anordnande samlingssalen

måndagen den 16 januari 1905

kl. 11 f. m.

§ 1.

Sammanträdet öppnades af representanten för Stockholms stad herr *A. Hedin* såsom den ledamot, hvilken bevisat de flesta riksdagarne, med följande ord:

Mina herrar! Alla önska vi hvarandra välkomna och alla knyta vi därtill en ömsesidig lyckönskan till alla.

§ 2.

Herr ordföranden anmälde, att han anmodat undertecknade att föra protokollet, till dess sekreterare hunnit utses, äfvensom att kanslibiträden och vaktbetjäning blifvit till erforderligt antal af honom för tillfället antagna; och blefvo på framställd proposition dessa åtgärder af kammaren godkända.

§ 3.

Upplästes följande till kammaren ankomna protokoll angående den i § 32 riksdagsordningen föreskrifna fullmaktsgranskningen:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för kungl. justitiedepartementet den 13 januari 1905.

Sedan på grund af stadgandet i § 32 riksdagsordningen herr statsrådet och chefen för kungl. justitiedepartementet anmodat tre bland de af Riksdagen valde fullmäktige i riksbanken och

Andra Kammarens Prot. 1905. N:o 1.

tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning af riksdagsmannafullmakter, som jämlikt riksdagsordningens nämnda paragraf borde före Riksdagens sammanträde äga rum, så infunno sig nu af de utaf Riksdagen valde fullmäktige i riksbanken, herrar vice ordföranden bland fullmäktige, före detta lektorn med mera, filosofie doktorn H. R. Törnebladh, lektorn, filosofie doktorn S. G. von Friesen och fabriksidkaren med mera R. Almström, samt af fullmäktige i riksgäldskontoret herrar ordföranden bland fullmäktige, landskamreraren med mera, juris doktorn P. A. H. Cavalli, fullmäktigen med mera Johan Johansson och fabriksdisponenten med mera O. W. Odelberg.

Det tillkännagafs, att fullmakt för ledamot af Andra Kammaren inkommit endast för verkställande direktören i lifförsäkringsaktiebolaget Thule Sven Palme, hvilken vid val, som den 23 september 1904 hållits i Stockholms stad, blifvit utsedd till ledamot af sagda kammare för tiden till den 1 januari år 1906. Vid granskning af denna fullmakt förekom icke någon anmärkning mot densamma.

Härom skulle genom protokoll underrättelse meddelas Andra Kammaren, hvarjämte fullmakten skulle till kammaren öfverlämnas.

In fidem
Edv. Petré.

§ 4.

Vid härefter företaget upprop af kammarens ledamöter befunns samtliga ledamöter närvarande med undantag af herrar J. M. Johansson i Mellbyn, G. Elowson och A. W. Styrlander.

Herr ordföranden tillkännagaf, att från herrar Johansson i Mellbyn och Elowson inkommit läkarebetyg, utvisande att de af sjukdom vore förhindrade att tillstädeskomma, och att herr Styrlander låtit meddela, det han af sjukdom vore urståndsatt att iakttaga inställelse.

§ 5.

Hans excellens herr statsministern *Boström*, som nu inträdde, erhöll på begäran ordet och uppläste Kungl. Maj:ts öppna bref angående förordnande af talman och vice talman i denna kammare, enligt hvilket förordnats till talman representanten för staden Norrköping herr Axel Swartling och till vice talman representanten för Bräkne domsaga herr Pehr Pehrson i Törneryd.

§ 6.

Sedan ålderspresidenten till *herr talmannen* öfverlämnat ordförandeklubban, hälsade denne kammaren med följande tal:

Mina herrar! När vi förlidet är åtskildes, var det redan en afgjord sak, att 1905 års riksmöte skulle taga den nya riksdagsbyggnaden i besittning. En och annan veteran tog nog också med ett visst vemod farväl af de gamla salarne, som med sina skröpligheter i alla fall utgjorde hemmet för många vackra minnen, hvilka nu stå inristade i vår riksdagshistoria.

Vårt nya hem saknar ännu dylika minnen. För att det icke dess mindre redan från första början måtte blifva något för mer än en vacker samlingslokal, må vi befolka det med förhoppningar, lefvande förhoppningar om Sveriges och dess folks lyckliga framtid! Må vi och alla de, som efter oss samlas i dessa salar, såsom frie män, med känsla af representantens ansvar, hysa sådana förhoppningar och efter bästa förmåga arbeta på deras förverkligande!

Den plats, där vi nu stå, på en holme mellan Salt- och Mälarsjö, erinrar oss om Stockholms äldsta tider, då ett fäste här strax intill försvarade inloppet. Fästet är försvunnet, men den, som utifrån nalkas vår hufvudstad, fångar i samma blick den sköna kungaborgen, som kommit i fästets ställe, och representationens stolta byggnad. Han får därigenom ett omedelbart intryck af den samverkan mellan konung och folk, som är det utmärkande draget i vårt konstitutionella lif, och han får äfven ett intryck af de makter, som än i dag bilda säkerhetsläset till Sveriges rike.

Denna byggnad, i hvilken vackra traditioner följa oss, är den första, som planlagts och byggts uteslutande i syfte att tjäna den svenska Riksdagen. En sådan var länge åtrådd, och tack vare det varma intresse, som från skilda håll ägnats Riksdagens byggnadsfråga, kunde den slutligen lösas på sätt som skett. Byggnadens utförande har kräft årslånga omsorger, och huru delade meningarna än varit i denna angelägenhet, torde ingen tveka att bringa alla dem, som med nit och skicklighet utfört Riksdagens uppdrag, sin uppriktiga tack, en tack, i hvilken vi äfven inbegripa alla, som på ett eller annat sätt med hand och tanke stått dem bi.

Genom den nya byggnadens tillkomst har Riksdagens arbete i yttre måtto blifvit väsentligt underlättadt. Det viktigaste är dock, att den inre kraft, som bör uppbära och lifva detta arbete, i ädel målvetenhet ödmjukt ställer sig i fosterlandets tjänst. Då skall förvisso den parlamentariska takt och den goda anda, som utmärkt den svenska Riksdagen, städse blifva här bofasta.

När vi nu gå att börja våra förhandlingar, är det nog en för oss alla gemensam önskan och förhoppning, att redan det första året i det nya riksdagshuset skall hugfästas genom arbetsresultat, som minnet tacksamt skall bevara. Innan talmannen ålägger sig den tystnad, riksdagsordningen föreskrifver, är det honom obetaget att gifva uttryck åt denna önskan och förhoppning, och jag gör det af fullaste hjärta. Gud bevare Konungen och fosterlandet!

Mina herrar! För min personliga del vågar jag vördsamt anhålla att, då jag fått mottaga det höga uppdraget att äfven i år leda kammarens förhandlingar, blifva stödd af samma för-

troende och omfattad med samma vänskap och välvilja, som förut så rikligen kommit mig till del.

§ 7.

Herr talmannen föredrog det under § 3 här ofvan intagna protokoll, hvarefter kammaren med godkännande af den däri omförmälda fullmakten förklarade herr Palme behörig till riksdagsmannakallets utöfvande.

Häruppå blefvo de af herrar Johansson i Mellbyn, Elowson och Styrländer anmälda förfallen af kammaren godkända.

§ 8.

Kammaren beslöt att lägga Kungl. Maj:ts i § 5 omförmälda öppna bref till handlingarna.

§ 9.

På hemställan af herr talmannen beslöt vidare kammaren att vid plenum nästkommande dag, tisdagen den 17 januari, företaga val af sekreterare äfvensom att utse åtta ledamöter att jämte talmannen tillsätta kammarens kansli och vaktbetjäning samt tre ledamöter att handhafva vården om kammarens ekonomiska angelägenheter.

§ 10.

Till talareplatser för ledamöter, som kunde vilja däraf begagna sig, anvisades på herr talmannens förslag de två för ändamålet anordnade, på hvardera sidan om talmansbordet befintliga platserna.

§ 11.

Herr talmannen anmodade kammarens ledamöter att efter sammanträdet slut samlas i stora trapphuset för att gemensamt med Första Kammarrens ledamöter deltaga i en bön i anledning där-af att Riksdagen nu för första gången sammanträdt i det nya riksdagshuset.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 11,³⁵ f. m.

C. J. F. Ljunggren.

S. Natt och Dag.

Tisdagen den 17 januari

Kl. 1 e. m.

§ 1.

Upplästes följande till kammaren ankomna läkareintyg:

Att riksdagsmannen W. Styrlander, som insjuknat i »influenta», är oförmögen att deltaga i riksdagsförhandlingarna, intygas härmed.

Stockholm den 17 januari 1905.

Laurent.

Leg. läkare.

§ 2.

Jämlikt kammarens under § 9 i gårdagens protokoll antecknade beslut företogs nu i föreskrifven ordning med slutna sedlar val af sekreterare; och befanns efter valsedlarnes öppnande och uppräkningsvalet hafva så utfallit, att till sekreterare utsetts kamrarrättssekreteraren, juris och filosofie kandidaten *Herman Palmgren* med 200 eller alla afgifna godkända röster.

Sekreteraren, som härefter inställde sig, öfvertog, efter erhållen kännedom om valets utgång, protokollsföringen.

C. J. F. Ljunggren.

S. Natt och Dag.

§ 3.

I enlighet med likaledes förut fattadt beslut företogs val af åtta ledamöter att jämte herr talmannen tillsätta kammarens kanslipersonal och vaktbetjäning; och blefvo därtill utsedda:

herr vice talmannen *P. Pehrson*,

» *H. Andersson* i Västra Nöbbelöf,

» *G. N. T. af Callerholm*,

» *R. E. L. Darin*,

» *E. Hammarlund*,

» *A. Hansson*,

» *C. Persson* i Stallerhult och

» *O. W. Redelius*,

en hvar med 201 röster.

§ 4.

Företogs val af tre ledamöter att handhafva vården om kammarens ekonomiska angelägenheter, och valdes därvid:

herr *O. Emthén*,
» *E. A. Lindblad* och
» *G. Odqvist*,
en hvar med 184 röster.

§ 5.

Justerades protokollsutdrag angående de i nästföregående två paragrafer omförmälda valen.

§ 6.

Kammaren beslöt på hemställan af herr talmannen att vid plenum nästkommande torsdag den 19 januari utse tre ledamöter att deltaga i talmansöfverläggningarna äfvensom två ledamöter att hafva inseende öfver Riksdagens kansli.

§ 7.

Vidare beslöt kammaren, likaledes på hemställan af herr talmannen, som förmälde sig hafva om tiden för valen samrådt med Första Kammarens talman, att nästa fredag den 20 januari företaga val af ledamöter och suppleanter i de ständiga utskotten, samt att suppleanternas antal skulle likasom vid föregående riksdagar vara lika med de ordinarie ledamöternas.

§ 8.

Herr talmannen tillkännagaf, att till kammarens förfogande öfverlämnats ett antal inträdesbiljetter till rikssalen vid Riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelning af biljetterna finge genom sekreteraren ske efter slutet af kammarens sammanträde denna dag, med iakttagande att de för Stockholms stads och hvarje läns riksdagsmän afsedda biljetterna utlämnades till stadens eller länets äldste närvarande representant, som sedermera finge ombesörja den vidare utdelningen.

Denna hemställan bifölls.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 1,⁵⁰ e. m.

In fidem
Herman Palmgren.